

Memo

AAN : aan de leden van de commissie Bestuur

VAN : wethouder EL Mokaddem

C.C. :

DATUM : 25 mei 2016

BETREFT : Uitwerkingsakkoord verhoogde asielinstroom

Aanleiding

Bij brief d.d. 29 april vraagt de VNG aan haar leden om uiterlijk 1 juni te laten weten of ze al dan niet in kunnen stemmen met het op 28 april tussen het kabinet en de VNG gesloten onderhandelaarsakkoord *Uitwerking Verhoogde Asielinstroom*. Vooruitlopend op een definitief besluit in de collegevergadering van 31 mei as. leg ik een analyse van het akkoord aan u voor, conform de toezegging van de burgemeester tijdens de raadsvergadering van 24 mei jongstleden. Zoals afgesproken krijgen de raadsfracties de gelegenheid om tot uiterlijk maandag 30 mei as. 12:00 uur via de griffie wensen en bedenkingen mee te geven aan het college.

De analyse van het akkoord is tot stand gekomen op basis van een afweging van de inhoudelijke ambities die in het akkoord worden geschetst en de materiële inzet die vanuit het Rijk beschikbaar komt om de opgave op gemeentelijk niveau waar te maken. De VNG-bijeenkomst van 18 mei jongstleden om het akkoord toe te lichten en vragen te beantwoorden is helaas niet doorgegaan.

Inhoud

Kort samengevat worden in het akkoord de problemen op het vlak van veiligheid, integratie en participatie waar gemeenten mee worden geconfronteerd onderkend. Aangegeven is dat er extra inspanningen nodig zijn om onder meer gebrekkige integratie en inburgering en langdurige uitkeringsafhankelijkheid te voorkomen. Daarvoor hanteert het als motto: *Blijven is meedoen*.

Op het onderdeel veiligheid is te zien dat het vraagstuk politie-inzet specifieke aandacht krijgt. De leden van het LOVP (Landelijk Overleg Veiligheid en Politie) vinden dat de aan de extra inzet van politie verbonden meerkosten –meer werk, overwerk en ICT- bekostigd moeten worden. Afgesproken is dat de inzet met betrekking tot instroom en maatschappelijke onrust wordt gemonitord.

Positief is de aandacht voor wat het akkoord de ‘voorinburgering’ noemt. Dat houdt in dat er bij asielzoekers al zal worden ingezet op taalonderwijs en oriëntatie op de Nederlandse arbeidsmarkt, om te zorgen voor een hoger taal- en integratieniveau bij instroom in een gemeente op het moment dat de asielzoeker een verblijfsvergunning krijgt.

Op het terrein van werk en integratie zal een taskforce nog vóór de zomer een systematiek ontwikkelen om al in een vroeg stadium van de asielopvang inzicht te krijgen in competenties, diploma's, werkervaring en taalvaardigheid met het oog op toeleiding naar onderwijs en werk.

Voorts is er aandacht voor het beroep op de bijstand, de verdere ontwikkeling van schakelklassen en de kwaliteit daarvan, gezondheid en preventie.

In Westland onderkennen we de inhoudelijke uitdagingen rondom onder meer toeleiding naar werk, taal, onderwijs en inburgering. Tal van partijen in onze gemeente (o.m. de werkgevers, onderwijs en kinderopvang, kerken en vrijwilligersorganisaties) hebben al laten weten zich in te willen zetten.

Het belang van een snelle doorstroom van de vergunninghouders naar reguliere huisvesting wordt in het akkoord onderschreven. Oplossingen hiervoor worden wel aangegeven, maar de regelingen blijken in de praktijk toch lastig toegepast te kunnen worden. Er wordt opgeroepen om de regeling zo simpel en doeltreffend mogelijk te laten zijn en deze zo nodig tijdig te wijzigen.

Het akkoord sluit inhoudelijk in grote lijnen aan bij de Westlandse inzichten en opgave. Desondanks blijft het zaak alert te zijn op de wijze waarop de diverse ambities op nationaal niveau worden uitgewerkt en op de gevolgen die dit heeft voor de gemeentelijke inzet.

Materieel

Het realiseren van de ambities zal veel extra tijd, energie en vooral ook geld vergen. De vraag is nu of gemeenten daarin voldoende worden ondersteund op basis van de afspraken in het onderhandelaarsakkoord.

In essentie zijn daarbij de volgende zaken het meest van belang, omdat het om grote bedragen en risico's gaat:

1. De toezegging om de bijdrage voor maatschappelijke begeleiding structureel te verhogen van 1.000 euro naar 2.370 euro per statushouder. Dit was overigens al toegezegd en verwerkt voor 2016 en 2017.
2. De toezegging om het beroep op de bijstand vooraf via een tegemoetkoming te verrekenen en daarbij niet de CPB-rekenregel over volumeontwikkeling of SSZW-bijstellingen over volumeontwikkeling te volgen.
3. De toezegging om zo spoedig mogelijk afspraken te maken over de financiering van schakelklassen.
4. Een bedrag van 353 miljoen euro voor de periode 2015-2016-2017 als extra middelen om de genoemde ambities te helpen realiseren. Daarbij geldt het principe 'geld volgt statushouder'.

Voor Westland geldt dat het onder punt 1 genoemde bedrag al is benut om de maatschappelijke begeleiding mogelijk te maken. We dienen er daarbij rekening mee te houden, dat we daarbij nog te kort komen (afhankelijk van individuele situaties en omvang gezinshereniging).

Over de toezeggingen onder punt 2 en 3 kunnen we op dit moment, door gebrek aan inzicht in gedetailleerde cijfers en/of door het nog onvoldoende uitgewerkt zijn van de toezegging, nog geen afgewogen oordeel uitspreken.

Resteert toezegging 4. De vraag is, wat die per statushouder inhoudt. Daar is op dit moment geen helderheid over. We moeten daarom volstaan met een ruwe schatting van ongeveer 3.000 euro per statushouder. Dit bedrag acht ik toereikend.

Conclusie

De inhoudelijke onderbouwing, gecombineerd met de financiële toezeggingen leiden tot mijn advies aan het college om in te stemmen met het onderhandelaarsakkoord.